

ясно видѣль потока на открытия-та, кой-то проистичалъ отъ новооткрытия законъ, потокъ, кой-то, като са разрастялъ, и распостиралъ надъено и нальво, като ставалъ по-широкъ, по-длбокъ и по-стрѣмителенъ, обѣмаль въ свое-то теченіе планета слѣдъ планета, слѣнце слѣдъ слѣнце, система слѣдъ система, до като най-послѣ всичка вселенная била овѣчена въ негово-то могущественно теченіе. Той неможалъ да живѣе за да испытни поне една малка частъ отъ това велико дѣло. Бырже распостранилъ той своя-та теорія върху планеты-тѣ и тѣхны-тѣ спѣтницы. Всичко напълно са съгласявало съ негова законъ, и той като са убѣждавалъ повече и повече съ ходъ-ть на свои-тѣ изслѣданія, обявилъ най-послѣ този велиъкъ и преобладающъ законъ:

Всѣка вещественна частица въ вселенная тѣгли всѣка друга вещественна частица съ сила или мощь, право пропорцionalна съ количеству-то на веществу-то въ всяка отъ тѣхъ, и коя-то са смалява колко-то повече растѣтъ квадраты-тѣ отъ растоянія-та, кои-то раздѣлятъ тѣзи частици.

Като достигналъ това чудно обобщеніе, Ньютонъ сега си задалъ тъзи важна задача: «Да са опрѣдѣлятъ свойства-та на крива-та линія, коя-то ще са опише отъ едно тѣло въ обыкаляніе-то си около нѣкой неподвиженъ центръ, отъ кой-то тѣло-то са привлича съ сила, пропорцionalна на масса-та на привлекающе-то тѣло, и коя-то по закона на тѣготеніе-то са смалява съ увѣличеніе-то на растояніе-то.»

Длбокы-тѣ му познанія по высша-та Математика, коя-то той значително усъвършенствовалъ, помогнало му да рѣши съ чудна леснина тъзи велика задача. Той са надѣвалъ и вѣрвалъ, че кога са намѣри израженіе-то, кое-то да открива свойства-та на искана-та крива линія, това израженіе ще да биде математическо-то изображеніе на свойства-та и на елипса. Тѣзи е била крива-та линія, по коя-то, както быль доказалъ Кеплеръ, планеты-тѣ са движали; а за подтвърденіе закона на тѣготеніе-то изисквало са що-то движущи-тѣ са тѣла да описватъ елипсисъ при условія-та, кои-то са изложихъ въ горѣприведена-та задача.

Има единъ твърдѣ забѣлѣтеленъ класъ кривы линіи, кои-то быль открытие отъ Грыцкы-тѣ математици и нарѣченъ **конически съченія**; нарѣченъ тѣй, защо-то всички линіи, кои-то принадѣжатъ на този класъ могътъ да са получать отъ разсичаніе-то на единъ конусъ по извѣстни направления. Фигура-та на конуса, кой-то има кръгло основание и постепенно са свива къмъ върха, позната е всѣкому (захарна глава или келле шекеръ е конусъ). Пресъчете конуса перпендикулярно на негова-та ось, снемете отсъчената частъ, и въй ще намѣрите, че крива-та линія, коя-то ограничава повърхност-та на съченіе-то, ще биде кръгъ. Разсъчете пакъ конуса полѣгато къмъ ось-та, тогасть линія-та, коя-то раздѣля двѣ-тѣ части, ще биде **елипсисъ**. Разсъчете го пакъ тѣй що-то може-то да върви паралелно на друга-та страна на конуса, и въ този случай съченіе-то са парича **парабола**. Направете едно послѣдно съченіе паралелно съ ось-та на конуса, и въй ще имате **хипербола**.

Кога-то Ньютонъ намѣрилъ алгебраическо-то израженіе, кое-то, като са разясняло, трѣбало да открие свойства-та на искана-та крива линія, коя-то, той са надѣвалъ да биде елипсисъ, той са зачудилъ като намѣ-